

Motion till riksdagen 2025/26:1035

av Jamal El-Haj (-)

Fred, mänsklig värdighet och ett slut på krig

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i alla internationella sammanhang konsekvent verka för fred genom att fördöma och motverka rättfärdiganden av krig och folkmord samt aktivt bidra till konstruktiv dialog, humanitärt stöd och diplomatiska lösningar som syftar till att sätta människors värdighet, trygghet och liv i första rummet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Krig är inte en naturkatastrof. Det är inte en ofrånkomlig kraft som ödet lagt på mänskligheten. Det är människans verk – ett resultat av politiska beslut, ekonomiska intressen, religiösa tolkningar och sociala konflikter. Därför kan också krig förhindras, motverkas och slutligen avskaffas.

Världen står i dag inför allvarliga utmaningar där människor med olika etnisk bakgrund, språk och traditioner gång på gång ställs mot varandra. Trots olikheter förenas vi av gemensamma mål: fred, trygghet, och rätten att leva ett liv i värdighet. Det är dessa mål som måste styra politiken och det internationella samarbetet.

Krig uppstår sällan ur intet. Ofta ligger ekonomiska eller sociala förändringar bakom – kampen om resurser, naturtillgångar eller kontroll över territorier. Andra gånger handlar det om makthungliga ledare som rider på ett vilddjur av nationalism och retorik, där hat och misstänkliggörande av andra folk blir bränslet. Många konflikter har djupa rötter i historien, i religiösa eller etniska motsättningar som exploateras av makthavare.

När politiker hävdar att en nation ”gör världen en tjänst” genom krig och förstörelse, eller att någon gör ”det smutsiga jobbet för oss”, bidrar de till att rättfärdiga övergrepp som annars skulle ses för vad de är: mord, fördrivningar och systematiskt lidande. När

barn dör, skolor rivs, sjukhus bombas och hela folk svälts – då får aldrig världen stå tyst.

Priset för krig är alltid högt. Det är inte bara städer, jordar och infrastruktur som förstörs. Det är också människors tillit, deras framtidstro och känslan av att livet kan vara meningsfullt. Krig föder brottslighet, fattigdom och svält. Det skapar generationer av människor som bär på trauman, vars barndom stals och vars framtid präglas av förluster.

Ett samhälle kan aldrig bli lyckligt i krig. Vårt mål måste vara det motsatta: ett slut på krig, brottslighet, fattigdom och svält. Vi måste våga formulera den visionen tydligt – alla ska kunna bli verkligt lyckliga, utan rädsla för bomber eller hunger.

Det är inte enbart diktatorer eller militära makter som bär ansvar för krig. När religiösa organisationer, politiska partier eller andra inflytelserika aktörer tolererar, understöder eller rentav rättfärdigar krig och folkmord blir de en del av problemet. Att blunda för våld är också ett ställningstagande.

När nation vänder sig mot nation, när uppror och upplöpp bryter ut, när motstånd organiseras i desperation – då krävs det att någon förmedlar fred. Men vem kan göra det, om alla parter bara vill kriga? Svaret måste vara det internationella samfundet, demokratierna, medborgarna själva. Fredsmäklande kan inte överlåtas till den starkaste parten i en konflikt, utan måste bygga på oberoende och medmänsklighet.

Att bidra till en konstruktiv dialog är inte naivt. Det är det enda realistiska alternativet till fortsatt blodsutgjutelse. Fred är inte en abstrakt dröm utan ett praktiskt och politiskt arbete. Det innebär att investera i diplomati, i utbildning, i social rättvisa och i internationell solidaritet.

Sverige, som ett land med tradition av neutralitet och fredsmäklande, har ett särskilt ansvar. Vår röst måste vara tydlig i internationella forum: vi står inte bakom folkrättsbrott, vi accepterar inte retorik som rättfärdigar massdöd, vi tror på dialog framför bomber.

Det är dags att formulera en gemensam riktning för framtiden. Världen kan inte leva vidare i en ständig spiral av våld. Vi måste ha modet att säga: krig är människans verk – och därför kan det också upphöra genom människans beslut.

Vi, som människor och samhällen, måste stå enade i målet om fred. Vi ska arbeta för att alla människor, oavsett bakgrund, ska kunna leva i trygghet och frihet. Ingen mer svält, ingen mer fattigdom, inget mer rättfärdigat våld.

När alla vill kriga, då måste vi vara de som förmedlar fred.

Jamal El-Haj (-)